

Medicinski fakultet / FIZIOTERAPIJA / SPECIFIČNOSTI FIZIOTERAPIJE U BOLESNIKA TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Naziv predmeta:	SPECIFIČNOSTI FIZIOTERAPIJE U BOLESNIKA TREĆE ŽIVOTNE DOBI			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
14020	Obavezan	3	3	2+1+0
Studijski programi za koje se organizuje	FIZIOTERAPIJA			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema.			
Ciljevi izučavanja predmeta	Studenti treba da upoznaju i savladaju bazične koncepte, principe, probleme i procedure u fizioterapiji treće životne dobi.			
Ishodi učenja	Po završetku ovog studijskog programa, studenti će poznavati bazične koncepte, principe, probleme i procedure u fizioterapiji treće životne dobi. Poznavati će moguće kontraindikacije za sprovođenje određenih fizioterapijskih procedura u osoba starije dobi. Kreirati individualni fizioterapijski plan i program prema osobama treće životne dobi, koji će reevaluirati svakodnevno.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Dr sc. Vesna Samardžić, predmetni nastavnik, angažovana i za izvođenje vježbi			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja i vježbe. Izrada seminarskih radova. Rad u biblioteci. Rad za kompjuterom, i završni ispit.			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Osnovni koncepti fizioterapije starih osoba. Fiziološke promjene u vezi sa starenjem.			
I nedjelja, vježbe	Fiziološke promjene različitih sistema u vezi sa starenjem, način brze i jednostavne procjene. Osnovni principi fizioterapije-uvježbavanje komunikacije, pristupa, obraćanja, ponašanja, edukacije, demonstracije...			
II nedjelja, pred.	Implikacije stare populacije na proces rehabilitacije: demografija, morbiditet i mortalitet. Komunikacija, vrednost i kvalitet života kod starih osoba.			
II nedjelja, vježbe	Komunikacija sa osobama starije životne dobi sa posebnim osvrtom na deficit sluha, vida i nerazumljiv govor. Uvježbavanje. Poseban akcenat na uvažavanje osobe starije dobi. Pomagala u komunikaciji-upotreba. Pomoćna sredstva za podsticanje komunikacije, smijeh, dodir, prisjećanje.			
III nedjelja, pred.	Artrokineziološke promjene u vezi sa starenjem. Senzomotorne promjene i adaptacija kod osoba treće životne dobi.			
III nedjelja, vježbe	Artrokineziološke promjene u vezi sa starenjem. Senzomotorne promjene i adaptacija kod osoba treće životne dobi. Artrokineziološke promjene-koljeno, kuk, kičma, rame. Intervencije fizikalneterapije u smislu prekidanja kruga samoodržavanja artrokinezioloških promjena. Primjeri adaptacije okruženja, u kući i u zajednici za senzomotorne promjene koje prate starenje.			
IV nedjelja, pred.	Principi u fizioterapiji osoba treće dobi. Zdravstveni status, klinička dijagnoza i model menadžmenta. Funkcionalna procjena starijih osoba. Senzorne promjene kod starijih osoba i dizajniranje ambijenta. Kognitivni poremećaji. Depresija. Gerijatrijska farmakologija.			
IV nedjelja, vježbe	Mini Mental Test. Prepoznavanje depresije, karakteristično ponašanje. Prepoznavanje uticaja medikamenata na ponašanje pacijenata-kroz prikaze pacijenata.			
V nedjelja, pred.	Problemi i procedure u gerijatrijskoj fizioterapiji. Funkcionalni trening. Poremećaj ventilacije i respiracije kod starih osoba.			
V nedjelja, vježbe	Problemi i procedure u gerijatrijskoj fizioterapiji. Funkcionalni trening. Poremećaj ventilacije i respiracije kod starih osoba. Funkcionalna fizioterapeutska procjena i ciljevi fizioterapije u bolnici, ustanovi za rehabilitaciju i u zajednici. Intervencije fizikalne terapije u različitim okruženjima. Strategije disanja. Testovi-chair step test. Prikaz pacijenta.			
VI nedjelja, pred.	Trening izdržljivosti kod starih osoba.			
VI nedjelja, vježbe	Trening izdržljivosti kod starih osoba. Određivanje VO2 max, indirektnom metodom. Dizajniranje programa kondicioniranja kod osoba starije životne dobi na osnovu Maksimalne srčane frekvencije. Prikaz pacijenta.			
VII nedjelja, pred.	Mišićni zamor i poremećaj mišićne izdržljivosti kod starih osoba. Postura u osoba treće životne dobi.			
VII nedjelja, vježbe	Mišićni zamor i poremećaj mišićne izdržljivosti kod starih osoba. Postura u osoba treće životne dobi. Prepoznavanje problema mišićne dekonicioniranosti i karakteristična postura starih osoba, prilagođeni testovi i intervencije fizikalne terapije.			

VIII nedjelja, pred.	Balans i padovi kod starih osoba: problemi evaluacije i tretmana. Kretanje starih osoba: evaluacija i intervenciona strategija.
VIII nedjelja, vježbe	Balans i padovi kod starih osoba: problemi evaluacije i tretmana. Kretanje starih osoba: evaluacija i intervenciona strategija. Prikazi pacijenata-različiti testovi, prilagođeni individualnim pacijentima, dizajniranje programa vježbi balansa u cilju postizanja funkcionalne nezavisnosti.
IX nedjelja, pred.	Urinarna inkontinencija i slabost karličnog dna kod starih osoba.
IX nedjelja, vježbe	Urinarna inkontinencija i slabost karličnog dna kod starih osoba. Anamneza inkontinencije. Objektivna procjena, oksfordska skala. Tehnika uvježbavanja kontrakcija mišića karličnog dna. Progresija u vježbama.
X nedjelja, pred.	Hronični dermalni ulkusi kod starih osoba.
X nedjelja, vježbe	Hronični dermalni ulkusi kod starih osoba, prepoznavanje razlike u izgledu, subjektivnim i objektivnim manifestacijama ulkusa različite etiologije. Procjena stadijuma rane. Procjena rizika za nastanak rane. Dijabetična neuropatija-monofilament test. Preventivne mjere. Intervencije fizikalne terapije u pospješivanju zarastanja rane.
XI nedjelja, pred.	Bol kod starih osoba.
XI nedjelja, vježbe	Bol kod starih osoba, fizioterapeutska procjena-ocjena bola. Intervencije fizikalne terapije za kontrolu bola.
XII nedjelja, pred.	Osteoporoza i osteoporotične frakture kod starih osoba.
XII nedjelja, vježbe	Osteoporoza i osteoporotične frakture kod starih osoba. Fizioterapijske intervencije u cilju prevencije padova, vježbe jačanja mišića-modaliteti otpora i vježbe posturalne kontrole.
XIII nedjelja, pred.	Apopleksija mozga kod starih osoba.
XIII nedjelja, vježbe	Apopleksija mozga kod starih osoba. Procjena nivoa funkcionalne sposobnosti. Odabir intervencija fizikalne terapije.
XIV nedjelja, pred.	Praksa zasnovana na dokazima u procesu poboljšanju kvaliteta fizioterapije starih osoba.
XIV nedjelja, vježbe	Praksa zasnovana na dokazima u procesu poboljšanju kvaliteta fizioterapije starih osoba. Odabir ključnih riječi u cilju pronalaska najboljih dokaza o efikasnosti intervencija fizikalne terapiji, prepoznavanje kvaliteta istraživanja, mogućnosti i prednosti implementacije u praksi.
XV nedjelja, pred.	Edukacija kao terapijska intervencija kod starih osoba. Etički i zakonski problemi u gerijatriji.
XV nedjelja, vježbe	Edukacija kao terapijska intervencija kod starih osoba-demonstracija, analiza, praktični primjeri.
Opterećenje studenta	Nedjeljno 3 kredita x 40/30 = 4 sata Struktura: 2 sat predavanja 1 sat vježbi 1 sat individualnog rada studenta (priprema za laboratorijske vježbe, za kolokvijume, izrada domaćih zadataka) uključujući i konsultacije U semestru Nastava i završni ispit: (4 sata) x 16 = 64 sata Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (4 sati) = 8 sati Ukupno opterećenje za predmet: 3 x 30 = 90 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 64 sata (nastava) + 8 sati (priprema) + 18 sati (dopunski rad)
Nedjeljno	U toku semestra
3 kredita x 40/30=4 sati i 0 minuta 2 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 1 vježbi 1 sat(a) i 0 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 4 sati i 0 minuta x 16 =64 sati i 0 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 4 sati i 0 minuta x 2 =8 sati i 0 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 3 x 30=90 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 18 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 64 sati i 0 minuta (nastava), 8 sati i 0 minuta (priprema), 18 sati i 0 minuta (dopunski rad)
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu i seminare, da se pripremaju za seminare, da rade i predaju seminarske radove i da aktivno učestvuju u seminarskoj nastavi.
Konsultacije	Ukoliko je potrebno.
Literatura	1. Heap K. Komunikacija sa starima. Izdavač u Crnoj Gori i Norveškoj: Dom starih Grabovac – Risan i Catinha Guldborg-senteret. Oslo/Risan 2006. 2. Guccione AA: Geriatric Physical Therapy. Mosby, 2000. 3. Pickles B, Compton A, Cott C, Simpson J, Vandervoort A: Physiotherapy with Older People. WB Saunders Company Ltd, 1995. 4. Avers D, Wong R. Gucciones Geriatric Physical Therapy: Fourth edition. Elsevier, 2019. 5. Best Martini E,

Jones-Di Genova KA. Exercise for Frail Elders: Second edition. Human Kinetics, 2014. 6. Bonder BR, Dall Bello-Haas V. Functional Performance in Older Adults: Fourth edition. F.A.Davis Company, 2018.						
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje		-Pohađanje i praćenje predavanja i vježbi se ocjenjuje sa maksimalno 5 poena; -1 seminarski rad se ocjenjuje sa ukupno 5 poena; -2 kolokvijuma se ocjenjuj sa ukupno 40 poena; Završni ispit je pisanog oblika, i sastoji se od pitanja koja obuhvataju gradivo cijelog predmeta (predavanja i vježbe). Na završnom ispitu studenti mogu ostvariti maksimalno 50 bodova, a prag prolaznosti je 50% uspješno riješenog ispita tj. ostvarenih najmanje 25 bodova. -Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 bodova.				
Posebne naznake za predmet		Nema.				
Napomena		Nema.				
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena